

**ҚАЗАҚ
ФИЛОСОФИЯСЫ:**

І ТОМ

Өткені, бүгіні және болашағы

**КАЗАХСКАЯ
ФИЛОСОФИЯ:**

Прошлое, настоящее и будущее

ТОМ I

Алматы, 2016

УДК 1/14(035.3)
ББК 87.3
К 17

Әл-Фараби атындағы Қазақ Ұлттық университеті Философия және саясаттану факультетінің Ғылыми Кеңесі баспаға ұсынған (25.02.2016. Хаттама №9).

Жалпы редакциясын басқарған: Нұрышева Г.Ж., Рамазанова А.Х.

Рецензенттер:

Философия ғылымдарының докторы, профессор Мырзалы С.К.
Философия ғылымдарының докторы, профессор Нұрмұратов С.Е.

Қ 17 Қазақ философиясы: өткені, бүгінгі және болашағы / Қазақская философия: прошлое, настоящее и будущее: Монография / Ред. Г.Ж. Нұрышева, А.Х. Рамазанова. – Алматы, 2016 – 252 б. – Қазақша, орысша.

ISBN 978-601-04-1547-8

Монографияға әл-Фараби атындағы Қазақ Ұлттық университеті Философия және саясаттану факультеті Философия кафедрасы ғалымдарының қазақ философиясының өткені, бүгінгі және болашағының өзекті мәселелерін зерттеуге арналған ғылыми еңбектері енген.

Қазақстанның ғылыми қоғамдастығына және республиканың жетекші философиялық кафедрасы ғалымдарының философиялық рефлексиясымен танысуға ниет білдірген көпшілікке ұсынылады.

В монографии представлены научные труды ученых кафедры Философии факультета Философии и политологии Казахского национального университета имени аль-Фараби, посвященные изучению актуальных проблем прошлого, настоящего и будущего казахской философии.

Рекомендуется научной общественности Казахстана и всем желающим ознакомиться с философской рефлексией ученых ведущей философской кафедры республики.

УДК 1/14(025.3)
ББК 87.3

© Авторлар
ұжымы, 2016

ISBN 978-601-04-1547-8

Әлиев Ш.Ш.
PhD, аға оқытушы

ЗАМАНАУИ ҚОҒАМ ҮДЕРІСІНДЕГІ АҚПАРАТ ПЕН БІЛІМ БИЛГІНІНІҢ ӘЛЕУМЕТТІК-ФИЛОСОФИЯЛЫҚ АСПЕКТІЛЕРІ

Қазіргі таңда заманауи өркениет өз дамуында ақпараттық қоғам деп аталатын жаңа деңгейге аяқ басты. Бүгінгі күні «ақпараттық қоғам» түсінігі кең таралған ұғымға айналды. Біріккен ұлттар ұйымының шешімімен «XXI ғасыр – ақпараттандыру ғасыры» деп аталды. Қазақстан Республикасы да ғылыми-техникалық прогрестің негізгі белгісі – қоғамды ақпараттандыру болып табылатын жаңа кезеңіне аяқ басты. Сондықтан да, біз қандай қоғамда өмір сүріп жатырмыз, оның мәндік белгілері мен болашаққа деген мүмкін сценарилері қандай екендігін түсінуге тырысу – әлеуметтік-философиялық сараптаудың ең маңызды мәселелерінің бірі болып қала бермек.

Ақпараттық қоғамда ағартушылық, білім мен ғылым маңызды орынға ие. Постиндустриалды қоғамда білім мен ақпарат билігі қоғамды басқаруда ақша мен мемлекеттік күштеу ықпалын екінші деңгейге ығыстыра отырып шешуші рольге ие болды. Ақпараттық қоғам – бұл, ең алдымен, «білім қоғамы», «ақыл-ой қоғамы», «интеллектуалды қоғам».

Зерттеушілер атап өткендей, «жаһандық ақпараттық қоғам» термині ең алдымен саяси, экономикалық және мәдени-әлеуметтік тұрғыдан алғанда, ақпарат пен білімнің рөлі үздіксіз артып отыруына байланысты дамиды аса ауқымды біртұтас ақпарат индустриясы деген ұғымнан тұрады. Бұл құбылыс жаһандық компьютер желілерінің, бірінші кезекте Интернеттің пайда болуымен тығыз байланысты. Осылардың дүниеге келуі және бүкіл әлемде басталып кеткен нарықты ырықтандыру нәтижесінде, коммуникациялық қызмет түрлерінің арзандауы ақпараттық саланың күрт дамуының және оның әлеуметтік ролі арта түсуінің негізгі екі факторы болып табылады.

Элвин Тоффлер «Үшінші толқын» еңбегінде жаңа қоғамды басқару өкіміні қолында болатындығына жауап бермеді, алайда саяси режим, билік институттары мен көшбасшы қасиеттері «екінші толқынмен» салыстырғанда аяғырлым сапалы болатынын анық айтты. Ақпараттық революцияның ізін ала ақпараттық қоғамның дүниеге келуі, оның келесі кезеңі – білім қоғамының жаңа қарқынды дамуы тек әлемдік және ұлттық экономиканы емес, сондай-ақ адамдар өмірін, өмірлік құндылықтарын түбегейлі өзгертті. Сонымен қатар «білім қоғамы» халықаралық ұғымдар, ғылыми және ағарту қауымдастығы, іскери орта мен білімді мамандардан ортасын басқа мазмұнға ие болды.

МАЗМҰНЫ

Өлнес Ш.Ш. ЗАМАНАУИ ҚОҒАМ ҮДЕРІСІНДЕГІ АҚПАРАТ ПЕН БІЛІМ БИЛІГІНІҢ ӘЛЕУМЕТТІК-ФИЛОСОФИЯЛЫҚ АСПЕКТІЛЕРІ.....	3
Алтаев Ж.А. ҚАЗАҚ ФИЛОСОФИЯСЫНЫҢ МЕТОДОЛОГИЯЛЫҚ НЕГІЗДЕРІ.....	16
Амиркулова Ж.А. ФОЛЬКЛОРДЫҢ МӘДЕНИ-ТӘРБИЕЛІК ТАНЫМДЫҚ КӨРІНІСТЕРІ.....	28
Асқар Л.А. ОЙЛАУ ЭВОЛЮЦИЯСЫ: «РЕТРОСПЕКТИВА – ИНТРОСПЕКТИВА – ПЕРСПЕКТИВА».....	37
Аташ Б.М. ЕШТЕҢЕ ЖӘНЕ ВАКУУМ – БЕЙСЫЗЫҚТЫҚ ҒЫЛЫМИ ТҮСІНІКТЕРДІҢ ТУҒЫРЫ: АНАЛОГИЯЛЫҚ ТАЛДАУ.....	51
Бореккйі О.М. СОБЫТИЯ И ЯВЛЕНИЯ В НОВОМ КАЗАХСТАНСКОМ КИНО.....	63
Бузаев А.Н. РАЗВИТИЕ РЫНОЧНЫХ ОТНОШЕНИЙ И ПРОБЛЕМА ОТЧУЖДЕНИЯ В СФЕРЕ РАСПРЕДЕЛЕНИЯ.....	75
Дағжан Ж., Барақбаева Т.А. КӨШПЕЛІ ӨРКЕНИЕТ – ОТЫРЫҚШЫЛЫҚ ПЕН ҚАЛА МӘДЕНИЕТІНІҢ НЕГІЗІ РЕТІНДЕ.....	84
Джаамбаева Б. А. РАЗМЫШЛЕНИЯ О КРИЗИСЕ ЧЕЛОВЕЧЕСКОГО СУЩЕСТВОВАНИЯ.....	92
Еділбаева С. Ж. БІЛІМ БЕРУ ЖҮЙЕСІНІҢ ФИЛОСОФИЯЛЫҚ РЕФЛЕКСИЯСЫ.....	102
Ә.А. Құранбек, А.Ә. Рысқиева, С. Тұрғанбек ДӘСТҮРЛІ ТҮРКІ ДҮНИЕТАНЫМЫНДАҒЫ ҒАЛАМ МЕН АДАМ ҮЙЛЕСІМДІЛІГІ ФИЛОСОФИЯСЫ.....	116
Моллабеков Ж.Ж. ҚАЗАҚ ФИЛОСОФИЯСЫНЫҢ ТҮБІРІ, ҰЛТТЫҚ СИПАТЫ, ДАМУ БАҒДАРЫ.....	125

Мямешева Г.Х. ВОСТОЧНОЕ СЕРДЦЕ ЗАПАДНОГО ЧУВСТВА.....	142
А.Т. Нигметова О ФИЛОСОФИИ М.К. МАМАРАДАНОВИЧИ.....	150
Г.Ж.Нұрышева АДАМ ӨМІРІНІҢ МОНИ – ФІЛІМДІК АСПЕКТІ КАТЕГОРИЯ.....	159
Рамазанова А.Х. ПОЛИТИЧЕСКИЙ МИФ И ЕГО РОЛЬ В СОЦИАЛЬНОМ ПРОСТРАНСТВЕ СОВРЕМЕННОСТИ.....	172
Сарымсақов А.М. ФИЛОСОФСКИЕ ОСНОВАНИЯ СОВРЕМЕННОЙ НАУКИ.....	188
Судейменов П.М. МҰСТАФА ШОҚАЙДЫҢ САЯСИ-ӘДІБАТТЫҚ КӨЗҚАРАСЫ ЖӘНЕ «БІРТУТАС ТҮРКІ ТАҢЫ ҚОҒАМ» СЫҒАҚБАЕВА А. С. ПОЛИСҚАК ТЕМА ФИЛОСОФИЯТІКАСЫН АРИСТОТЕЛЯ.....	202
Хасанов М. Ш., Петрова В.Ф. МИФОЛОГИЧЕСКИЕ ОСНОВЫ КАЗАХСКОЙ ФИЛОСОФИИ.....	216
	232